

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.004.04.2016

P/16/069

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/16/069 Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej oraz opieki nad dziećmi do lat trzech w województwie świętokrzyskim.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 września 2013 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych. Kontrola obejmowała również okres wcześniejszy w zakresie planowania środków oraz badania zapotrzebowania na instytucjonalną pomoc w zakresie opieki nad dziećmi.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontrolerzy</i>	Violetta Nowak, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 99287 z dnia 22 lutego 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miasta i Gminy w Staszowie (dalej: Urząd).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Leszek Kopeć, Burmistrz Miasta i Gminy Staszów (dalej: Burmistrz) od 8 grudnia 2014 r., poprzednio od 10 grudnia 2010 r. Burmistrzem Staszowa był Romuald Garczewski. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W Urzędzie opracowano aktualne i kompletne dokumenty strategiczne odnoszące się do problematyki upowszechnienia wychowania przedszkolnego i zapewnienia dzieciom miejsc w przedszkolach. Ustalona sieć placówek przedszkolnych oraz funkcjonujące na terenie miasta i gminy Staszów (dalej: Gmina) placówki opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zapewniły w badanym okresie spełnienie potrzeb w zakresie instytucjonalnej opieki nad dziećmi.

NIK pozytywnie ocenia działania podjęte przez Urząd w celu umożliwienia pełnej dostępności miejsc w przedszkolach w roku szkolnym 2016/2017 oraz spełnienia wymogów ustawowych w tym zakresie od 1 września 2017 r.

Postępowanie rekrutacyjne do przedszkoli publicznych przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zapewniono dowóz dzieci do placówek przedszkolnych oraz opiekę nad dziećmi w okresie wakacyjnym, a także pokrywano koszty wychowania przedszkolnego dzieci, które korzystały z placówek wychowania przedszkolnego w innych gminach.

Gmina zapewniła finansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego oraz opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a ponadto skutecznie ubiegała się o środki zewnętrzne. Środki, przeznaczone na realizację tych zadań zostały wykorzystane w zaplanowanej wysokości, prawidłowo i terminowo rozliczono środki pochodzące z dotacji na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego. Sprawozdania z realizacji zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przekazywano terminowo, przy czym jedno z nich zostało sporządzone nierzetelnie. Gmina nie ubiegała się o należną od innych gmin refundację kosztów wychowania przedszkolnego za okres do 31 grudnia 2014 r. w łącznej kwocie 69.099,84 zł.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

Burmistrz prawidłowo sprawował nadzór nad placówkami wychowania przedszkolnego w zakresie finansowym oraz bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Nie stworzono natomiast formalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania nadzoru nad placówkami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, poprzez nieprzypisanie tych zadań żadnej komórce organizacyjnej Urzędu i jego pracownikom, nie dokumentowano także sprawowania nadzoru nad działalnością Gminnego Żłobka i klubów dziecięcych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do usług opieki nad dziećmi do lat trzech oraz opieki przedszkolnej oraz planowanie niezbędnych działań w zakresie ich zaspokojenia

Opis stanu faktycznego

Urząd posiadał dokumenty strategiczne odnoszące się do problematyki upowszechnienia wychowania przedszkolnego i zapewnienia dzieciom miejsc w przedszkolach. Zostały one opracowane na podstawie aktualnych analiz demograficznych i społecznych, zawierały wyznaczone cele, a część z nich także mierniki realizacji ww. celów. Problematykę opieki przedszkolnej potraktowano najszerzej, na tle procesów społecznych zachodzących w Gminie, w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Staszów na lata 2015-2025*². W dokumencie tym dokonano analizy problemu depopulacji gminy (wynikającego m.in. z migracji oraz ujemnego przyrostu naturalnego). W *Strategii* przedstawiono analizę wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego na przestrzeni lat 2008-2013, na tle województwa i kraju oraz wyznaczono (w ramach drugiego celu głównego *Staszów – przestrzeń przyjazna do mieszkania*) zadanie 2.1.1.3 *Zapewnienie dzieciom miejsc w żłobkach i przedszkolach*, którego docelowymi miernikiem będzie osiągnięcie w 2024 r. 100% uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym. Cel ten może zostać osiągnięty w Gminie, zgodnie z ww. strategią, dzięki modernizacji sieci przedszkoli, dokonanej m.in. przy wykorzystaniu środków europejskich. W *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Staszów na lata 2011-2015*³ oceniono dostępność do miejsc w przedszkolach w 2010/2011 r. jako wystarczającą. Zidentyfikowaną barierą niskiego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym, była konieczność ponoszenia przez rodziny kosztów związanych z pobytem dzieci w przedszkolu. W *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020*⁴ przedstawiono dodatkowo analizę zaspokojenia potrzeb mieszkańców na miejsca w żłobku i klubach dziecięcych. W związku z opracowaniem tej strategii, w celu dokonania diagnozy sytuacji społecznej w Gminie, w 2015 r. przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców, które miały na celu ocenę warunków życia, w tym realizacji wychowania przedszkolnego. Badanie to przyniosło większość ocen dobrych i bardzo dobrych (73,2% respondentów). W Urzędzie opracowano także *Program wspierania rodziny w gminie Staszów na lata 2013-2015*⁵, w którym wykazano znaczenie dostępności wychowania przedszkolnego jako ważnego instrumentu polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz szansy na wczesne wspieranie rozwoju dziecka w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

(dowód: akta kontroli str.126-172)

W Gminie ustalono⁶ sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, zgodnie z art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁷.

W badanym okresie wychowanie przedszkolne było realizowane w trzech przedszkolach w Staszowie (Przedszkolu nr 3, Przedszkolu nr 4 oraz Przedszkolu nr 8 z oddziałami integracyjnymi) oraz w sześciu przedszkolach funkcjonujących w innych miejscowościach

² Przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Staszowie z 29 maja 2015 r.

³ Przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Staszowie z 29 marca 2011 r.

⁴ Przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Staszowie z 4 marca 2016 r.

⁵ Przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Staszowie z 31 lipca 2013 r.

⁶ Uchwałą nr LIII/527/14 Rady Miejskiej w Staszowie z 24 lipca 2014 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych, gimnazjów oraz przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych funkcjonujących na terenie miasta i gminy Staszów oraz wcześniejszymi uchwałami z 16 maja 2011 r. i 29 marca 2012 r.

⁷ Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, ze zm.

na terenie Gminy, tj. w: Koniemłotach, Kurozwękach, Mostkach, Wiązownicy Dużej, Wiśniowej i Smerdynie. Funkcjonował także oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Czajkowie oraz oddział Przedszkola nr 3 w Dobrej. Na terenie Gminy nie funkcjonowały niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego⁸.

(dowód: akta kontroli str.173-183, 250)

W latach 2013/2014 i 2014/2015 w publicznych przedszkolach było odpowiednio 885 i 840 miejsc (97% dostępnych miejsc wychowania przedszkolnego), ponadto w jednym oddziale przedszkolnym było 25 miejsc. Większość miejsc wychowania przedszkolnego (64%) oferowały przedszkola w Staszowie. W latach 2013/2014 i 2014/2015 liczba dzieci w wieku od 3 do 6 lat zamieszkałych na terenie Gminy wynosiła odpowiednio 1081 i 966, co przekraczało liczbę dostępnych miejsc wychowania przedszkolnego. Wskaźnik liczby dzieci przypadających na jedno miejsce w przedszkolu wynosił odpowiednio 1,19 i 1,12 (wskaźnik ten kształtował się na poziomie wskaźnika określonego dla powiatu staszowskiego i był niższy niż średni wskaźnik dla województwa świętokrzyskiego w tych latach⁹).

W roku szkolnym 2015/2016 w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych było dostępnych 815 miejsc. Dzięki wykorzystaniu możliwości lokalowych istniejących przedszkoli, na rok 2016/2017 i na 2017/2018 przygotowano¹⁰ 865 miejsc, w tym 550 miejsc w przedszkolach miejskich w Staszowie.

Taka liczba miejsc mogłaby zapewnić dzieciom możliwość spełnienia obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz dzieciom czteroletnim możliwość realizowania wychowania przedszkolnego, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹¹. Mogłoby jednak zabraknąć miejsc dla dużej części dzieci trzyletnich – nawet dla 127 dzieci w tym wieku zamieszkałych na terenie Gminy, ponadto z wychowania przedszkolnego nie mogłyby korzystać dzieci w wieku od 2,5 do 3 lat.

Wyniki przeprowadzonej rekrutacji na rok szkolny 2016/2017 potwierdziły ryzyko niedostatecznej liczby miejsc w przedszkolach. W związku z tym Burmistrz podjął decyzję o uruchomieniu czterech dodatkowych oddziałów w przedszkolach (po jednym oddziale w Przedszkolu nr 3, nr 4, nr 8 i w Przedszkolu w Kurozwękach). Powiększono w ten sposób (o 105) liczbę dostępnych miejsc dla dzieci najmłodszych, co znacząco poprawiło poziom zapewnienia miejsc w przedszkolach oraz umożliwiło przyjęcie do przedszkoli dzieci z ościennych gmin.

Burmistrz wyjaśnił: *Aby w przyszłości uniknąć niedoboru miejsc w przedszkolach planujemy podjąć działania na rzecz rozbudowy i modernizacji posiadanej bazy lokalowej. Rozważamy następujące możliwości rozbudowy: Przedszkola nr 3 w Staszowie poprzez dobudowanie dwóch sal dydaktycznych, rozbudowę kuchni, placu zabaw dla dzieci, Przedszkola nr 8 w Staszowie poprzez dobudowanie dwóch sal dydaktycznych, Przedszkola w Mostkach – poprzez dobudowanie jednej sali dydaktycznej. Obecnie jesteśmy na etapie przygotowania dokumentacji oraz koncepcji funkcjonalno-przestrzennej. W zakresie realizacji w/w działań planujemy aplikować o środki zewnętrzne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego.*

(dowód: akta kontroli str. 254-255, 841-842)

Od lutego 2012 r. rozpoczął funkcjonowanie¹² Gminny Żłobek dysponujący 20 miejscami opieki oraz Klub Dziecięcy oferujący opiekę dla 30 dzieci. Placówki te były usytuowane w budynku Przedszkola nr 4 w Staszowie. Od września 2012 r. dodatkowo uruchomiono¹³ w gminie Klub Dziecięcy „Wesoły Pajacyk” (przy Przedszkolu nr 8) dysponujący

⁸ Na 1 września 2016 r. zostało zaplanowane rozpoczęcie działalności przez Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Promyk Słońca”, po uzyskaniu w maju 2016 r. wpisu do rejestru szkół i placówek niepublicznych w Staszowie.

⁹ Wskaźnik ten dla województwa świętokrzyskiego wyniósł odpowiednio dla 2013 i 2014 r. – 1,43 i 1,36 (źródło Bank Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny).

¹⁰ Liczba miejsc na dzień rozpoczęcia rekrutacji do przedszkoli tj. 1 marca 2016 r.

¹¹ Dz.U. poz. 827, ze zm.

¹² Na mocy uchwały nr XIX/180/12 i uchwały nr XIX/182/12 Rady Miejskiej w Staszowie z 9 lutego 2012 r. o utworzeniu Żłobka w Staszowie oraz Klubu Dziecięcego w Staszowie.

¹³ Na mocy uchwały nr XXIV/246/12 Rady Miejskiej w Staszowie z 28 czerwca 2012 r. o utworzeniu Klubu Dziecięcego „Wesoły Pajacyk” w Staszowie.

dotatkowymi 30 miejscami opieki. Ww. placówki zapewniały dla 20 dzieci opiekę w wymiarze 10 godzin dziennie i dla 60 dzieci w wymiarze pięciu godzin (zgodnie z art. 12 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat¹⁴).

Placówki te uzyskały wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzących działalność na terenie gminy zgodnie z art. 26 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W latach 2013/2014 i 2014/2015 liczba dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do lat 3, wynosiła odpowiednio 640 i 597. Miejsca w Gminnym Żłobku i Klubach Dziecięcych pozwoliłyby zapewnić opiekę instytucjonalną od 12,5% do 13,4% uprawnionych dzieci w wieku do lat 3.

W latach 2013, 2014, 2015 liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dzieci wynosiła odpowiednio 145, 131, 120, stanowiły one odpowiednio 10,2%, 10,0%, 11,5% ogółu bezrobotnych w gminie Staszów.

(dowód: akta kontroli str. 232-249, 681)

W badanym okresie zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu¹⁵ do zadań Wydziału Edukacji, Kultury Zdrowia i Sportu¹⁶ (dalej WEKS) należało opracowywanie projektów wieloletnich i rocznych planów edukacji szkolnej i przedszkolnej. W ramach tych zadań dokonywano bieżących analiz dotyczących zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach. Wyniki tych analiz stanowiły podstawę do sporządzenia sprawozdań przedstawianych Radzie Miejskiej w Staszowie.

(dowód: akta kontroli str. 29-32, 251-253)

W okresie od 1 września 2013 r. nie dokonywano zmian w sieci przedszkoli i placówek wychowania przedszkolnego w Gminie¹⁷. Natomiast w celu obniżenia kosztów utrzymania i zapewnienia funkcjonowania dwóch mniejszych przedszkoli, tj. Publicznego Przedszkola w Wiśniowej oraz Przedszkola w Smerdynie zostały one w roku szkolnym 2013/2014 przekazane¹⁸, zgodnie z art. 5 ust. 5g ustawy o systemie oświaty, do prowadzenia osobie fizycznej. W przypadku Publicznego Przedszkola w Smerdynie, w odpowiedzi na wniosek osoby prowadzącej przedszkole, Gmina od dnia 1 października 2015 r. ponownie przejęła zadania organu prowadzącego tego przedszkola, zgodnie z art. 5 ust. 5k ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str.184-231)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

W Urzędzie opracowano aktualne i kompletne dokumenty strategiczne odnoszące się, w sposób wewnętrznie spójny i zbieżny z opracowaniami strategicznymi na szczeblu regionalnym i krajowym, do problematyki upowszechnienia wychowania przedszkolnego i zapewnienia dzieciom miejsc w przedszkolach. Ustalona sieć placówek przedszkolnych oraz funkcjonujące w Gminie placówki opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zapewniały w latach 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016 zaspokojenie potrzeb w zakresie instytucjonalnej opieki nad dziećmi, podjęto także działania w celu umożliwienia pełnej dostępności miejsc w przedszkolach w latach 2016/2017 i 2017/2018. Gmina zapewniła miejsca opieki dla dzieci w wieku do lat 3.

2. Środki na realizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i opieki przedszkolnej i ich wykorzystanie

Opis stanu
faktycznego

W latach 2013-2014 wydatki Gminy na wychowanie przedszkolne zaplanowane¹⁹ w rozdziałach 80103 (oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) i 80104 (przedszkola) wyniosły odpowiednio 5.525,6 tys. zł i 5.484,4 tys. zł. Wydatki te zostały

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz.157.

¹⁵ Przyjętym zarządzeniem 7/2015 Burmistrza Miasta i Gminy w Staszowie z 12 stycznia 2015 r., wcześniej obowiązywał regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 12/2011 Burmistrza Miasta i Gminy w Staszowie z 7 lutego 2011 r.

¹⁶ Od 2 lutego 2015 r. Wydziału Edukacji Kultury i Sportu.

¹⁷ W roku szkolnym 2011/2012 zlikwidowano oddziały przedszkolne w Oględowie i Woli Osowej.

¹⁸ Uchwałami Rady Miejskiej w Staszowie odpowiednio z 30 kwietnia 2013 r. i 28 maja 2013 r., po uzyskaniu pozytywnych opinii Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty.

¹⁹ Wg planu po zmianach.

zrealizowane średnio w wysokości 99,0% planu w wysokości odpowiednio 5.452,6 tys. zł, 5.441,6 tys. zł²⁰.

Zrealizowane wydatki dotyczyły głównie rozdziału 80104 (ok. 97,2% wydatków ogółem na wychowanie przedszkolne) i wynosiły w latach 2013-2014 odpowiednio 5.321,3 tys. zł i 5.229,1 tys. zł. Najwyższe kwoty wydatków w rozdziale 80104 stanowiły w tych latach wynagrodzenia z pochodnymi, których udział wynosił odpowiednio 84,9% i 80,7% w wydatkach w tym rozdziale oraz wydatki na dotacje podmiotowe dla przedszkoli publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne, które wyniosły odpowiednio 176,9 tys. zł i 446 tys. zł. W latach 2013-2014 nie ponoszono wydatków majątkowych na wychowanie przedszkolne.

Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego została zaplanowana i zrealizowana w latach 2013 i 2014 odpowiednio w wysokości 329,2 tys. zł i 1.041,3 tys. zł i stanowiła odpowiednio 6,0% i 19,1% wykonanych wydatków przeznaczonych na wychowanie przedszkolne. Ponadto w latach 2013 i 2014 Gmina uzyskała subwencję oświatową w wysokości 500,7 tys. zł i 570,1 tys. zł na realizację zadań pozaszkolnych związanych z wczesnym wspomaganie dzieci i wychowaniem przedszkolnym dzieci niepełnosprawnych. Gmina uzyskiwała także dochody z tytułu wpływu z opłat za wychowanie przedszkolne oraz z różnych dochodów związanych z realizacją wychowania przedszkolnego (ewidencjonowane w § 830, § 0970, § 690), które wyniosły w latach 2013-2014 odpowiednio 198,2 tys. zł, 153,0 tys. zł (kwoty te stanowiły odpowiednio 3% i 4% wydatków na wychowanie przedszkolne).

W 2015 r. wydatki Gminy na wychowanie przedszkolne zaplanowano w rozdziałach 80103, 80104 i 8149 (realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach) w wysokości 5.777,9 tys. zł. Wydatki te zostały zrealizowane w 98,3% (5.681,3 tys. zł) i dotyczyły głównie w rozdziale 80104 (ok. 86,5% wydatków ogółem w ww. rozdziałach) w wysokości 4.913,3 tys. zł. Najwyższe kwoty wydatków w rozdziale 80104 stanowiły w tych latach wynagrodzenia z pochodnymi, których udział wynosił odpowiednio 82% oraz wydatki na dotacje podmiotowe dla przedszkoli publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne, które wyniosły 315,9 tys. zł (6,4% wydatków). Ponadto ponoszono inne wydatki związane z realizacją opieki przedszkolnej (ewidencjonowane w rozdziale 80195), tj. wydatki na pokrycie kosztów wychowania przedszkolnego, przekazywane do innych gmin – 73,6 tys. zł i wydatki rzeczowe ponoszone na utrzymanie Przedszkola w Smerdynie i w Wiśniowej – 4,6 tys. zł.

Dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego została zaplanowana w wysokości 1.005,6, zrealizowana 1.000,9 tys. zł, stanowiła 17,8% wykonanych wydatków przeznaczonych na wychowanie przedszkolne. Ponadto w 2015 r. Gmina uzyskała subwencję oświatową w wysokości 748 tys. zł na realizację zadań pozaszkolnych związanych z wczesnym wspomaganie dzieci i wychowaniem przedszkolnym dzieci niepełnosprawnych. Dochody z tytułu wpływu z opłat za wychowanie przedszkolne oraz z różnych dochodów związanych z realizacją wychowania przedszkolnego (ewidencjonowane w § 0970, § 690) wyniosły w 2015 r. 150 tys. zł, a zwroty uzyskane z innych gmin z tytułu objęcia opieką przedszkolną dzieci wyniosły 159,7 tys. zł (kwoty te stanowiły odpowiednio 2,6% i 2,8% wydatków na wychowanie przedszkolne w ww. rozdziałach).

W przeliczeniu na osobę zameldowaną w Gminie wydatki na wychowanie przedszkolne wyniosły w latach 2013, 2014, 2015 odpowiednio: 203,90 zł; 204,80 zł; 215,20 zł.

W latach 2013-2015 nie ponoszono wydatków majątkowych na wychowanie przedszkolne.

Na 2016 r. zaplanowano na wychowanie przedszkolne w rozdziale 80103, 80104 i 80149 odpowiednio 120,2 tys. zł; 4.943,4 tys. zł oraz 588,2 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 96%, 101% i 97% wydatków wykonanych w tych rozdziałach w 2015 r. Wysokość subwencji oświatowej na realizację opieki przedszkolnej dzieci niepełnosprawnych została określona w wysokości 534,0 tys. zł, a wartość dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego została zaplanowana na poziomie 1.000 tys.

(dowód: akta kontroli str.256-324)

²⁰ Ponadto w latach 2013-2014 realizowano wydatki rzeczowe na utrzymanie przedszkoli w Smerdynie i Wiśniowej (w wysokości 9,4 tys. zł i 31,6 tys. zł).

Uchwałą nr XLI/403/13 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 31 lipca 2013 r.²¹ ustalono tryb udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli publicznych oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania. W uchwale określono m.in. podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji, realizując obowiązek nałożony art. 80 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z ww. uchwałą ustalono wysokość dotacji dla publicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego, zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy o systemie oświaty (w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę).

Wysokość dotacji miesięcznej na jednego ucznia korzystającego z opieki w przedszkolu wynosiła średnio w latach 2014, 2015 i 2016 odpowiednio: 505,18 zł; 590,70 zł; 662,76 zł.

Urząd występował o refundację od 1 stycznia 2015 r. kosztów wychowania przedszkolnego, do gmin, na których ciążył taki obowiązek wynikający z art. 79a²² oraz art. 80 ust. 2a ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str.327-339, 343)

W 2013 r. wydatki Gminy na prowadzenie żłobka i klubów dziecięcych w rozdziałach odpowiednio 85305 (pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, Żłobki) i 85306 (pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, Kluby dziecięce) zaplanowano w wysokości 302 tys. zł i 599,1 tys. zł, wydatki wykonane wyniosły 246,2 tys. zł i 442,7 tys. zł. Gmina uzyskała dotację celową na realizację zadań własnych oraz dotację w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich w łącznej wysokości 702,2 tys. zł, co pozwoliło sfinansować całość kosztów poniesionych w ww. zakresie. Ponadto Gminny Żłobek i kluby dziecięce wypracowały w 2013 r. dochody w wysokości 34,8 tys. zł.

W 2014 r. wydatki Gminy w ww. zakresie zaplanowano w wysokości 1.221,6 tys. zł (w tym 404,0 tys. zł w rozdziale 85305 i 817,6 tys. zł w rozdziale 85306), wydatki wykonane wyniosły 64,4% zaplanowanej kwoty, tj. 786,2 tys. zł. Gmina uzyskała dotację celową na realizację zadań własnych oraz dotację w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich w wysokości 544,2 tys. zł, a wysokość uzyskanych dochodów przez ww. placówki wyniosła 57,7 tys. zł.

W 2015 r. wydatki na prowadzenie żłobka i klubów dziecięcych zaplanowano w wysokości 652,7 tys. zł (w tym 265,2 tys. zł w rozdziale 85305 i 387,5 tys. zł w rozdziale 85306), wydatki wykonane wyniosły 94% zaplanowanej kwoty, tj. 612,9 tys. zł. Gmina uzyskała 308,6 tys. zł dotacji celowej na realizację zadań własnych, która pozwoliła na sfinansowanie 50,4% wydatków w tym zakresie, ww. jednostki budżetowe wypracowały dochody w wysokości 159,1 tys. zł (co stanowiło 26,0% zrealizowanych wydatków).

Na 2016 r. zaplanowano na opiekę nad dziećmi do lat 3 środki w wysokości 657,7 tys. zł (107% wydatków zrealizowanych w 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 256-266)

W badanym okresie Gmina pozyskiwała zewnętrzne środki na realizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 MALUCH (na funkcjonowanie utworzonych miejsc opieki) oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działanie 1.5 *Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego*.

Projekt w ramach ww. działania 1.5 realizowano w okresie od 1 listopada 2012 r. do 31 października 2014 r. (nr umowy UDA-POKL.01.05.00-00-064/12-00). Jego celem było uzyskanie dofinansowania do utrzymania 80 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym 20 miejsc w żłobku i 60 miejsc w dwóch klubach dziecięcych. Celem realizacji ww. projektu było uzyskanie aktywizacji zawodowej 80 kobiet, tj. umożliwienie powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim lub wychowawczym, poprzez zapewnienie dzieciom bezpłatnych miejsc w Gminnym Żłobku i klubach dziecięcych. W efekcie realizacji jego

²¹ Zmienionej uchwałą nr XLII/419/13 Rady Miejskiej w Staszowie z 30 sierpnia 2013 r.

²² Dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, z mocą obowiązywania od 1 września 2014 r.

realizacji co najmniej 18 bezrobotnych rodziców miało wrócić do pracy a 62 nieaktywnych zawodowo podnieść kwalifikacje zawodowe. Planowane koszty realizacji tego projektu wynosiły 1.732 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków europejskich wynosiło 1.472,2 tys. zł. Gmina wykorzystwała 84,3% zaplanowanych środków. Niepełne wykorzystanie środków wynikało z oszczędności poczynionych w wyniku postępowań przetargowych, ale także z mniejszej liczby rodziców, którzy spełniali wymogi projektowe i mogli skorzystać z bezpłatnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

(dowód: akta kontroli str. 345-346)

W latach 2011-2012 uzyskano dotację celową w wysokości 232,5 tys. zł, w ramach programu MALUCH, na realizację zadań związanych z utworzeniem Gminnego Żłobka i klubów dziecięcych, tj.: *Adaptacja wraz z wyposażeniem pomieszczeń przedszkola nr 8 w Staszowie na żłobek oraz Adaptacja i wyposażenie pomieszczeń przedszkola nr 3 w Staszowie na klub dziecięcy*. Realizacja tych zadań została sfinansowana otrzymanymi z budżetu państwa środkami dotacji celowej w kwocie 200,8 tys. zł oraz środkami własnymi 154,4 tys. zł.

W latach 2014-2015 Urząd uzyskał środki w ramach resortowego programu MALUCH, na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki w utworzonym Żłobku Gminnym i klubach dziecięcych, w łącznej kwocie 548,5 tys. zł, w tym w 2014 r. – 235,5 tys. zł, a w 2015 r. – 313,0 tys. zł. W latach 2014 i 2015 wykorzystano odpowiednio 87% i 99% przyznaných kwot. Uzyskane środki pozwoliły na dofinansowanie utrzymania jednego miejsca w Żłobku Gminnym i klubach dziecięcych w średniej wysokości odpowiednio: 325,76 zł oraz 245,63 zł miesięcznie.

W 2016 r. Gmina złożyła wnioski o środki na utrzymanie obecnie funkcjonujących miejsc – wnioskowano o 363 tys. zł na utrzymanie miejsc w Gminnym Żłobku i klubach dziecięcych, uzyskano dofinansowanie w wysokości 201,4 tys. zł (54,5% wnioskowanego dofinansowania), co może pozwolić na dofinansowanie jednego miejsca w obu formach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w wysokości 209,75 zł.

(dowód: akta kontroli str. 403-439)

Gmina pozyskiwała także środki na zwiększenie liczby miejsc w Przedszkolu nr 8 i poszerzenie oferty zajęć wychowania przedszkolnego, w ramach działania 9.1 *Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty*, poddziałanie 9.1.1 *zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej*. Projekt był realizowany w okresie od 2 września 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r. i dzięki uzyskanym środkom stworzono warunki do funkcjonowania dodatkowego, integracyjnego oddziału przedszkolnego dla dzieci w wieku od trzech do czterech lat oraz zapewniono dodatkowe zajęcia, w tym terapię logopedyczną i warsztaty taneczne dla dzieci. Kwota uzyskanego dofinansowania w ramach ww. projektu wyniosła 448,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 441-478)

W latach 2013-2015 wykorzystywano w Gminie dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego i przedstawiano do Kuratorium Oświaty w Kielcach roczne rozliczenie wykorzystania dotacji za ww. lata w terminie określonym w § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego²³.

(dowód: akta kontroli str. 479-481)

W badanym okresie Gmina sporządzała sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 i przekazywała je właściwemu wojewodzie. Sprawozdania te były przekazywane terminowo, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 5 sierpnia 2011 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3²⁴, cztery z pięciu sporządzonych w badanym okresie sprawozdań sporządzono prawidłowo.

(dowód: akta kontroli str. 482-511)

²³ Dz. U. poz. 956, ze zm.

²⁴ Dz. U. Nr 173, poz. 1035.

W badanym okresie uchwałą nr XLV/442/13 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 28 listopada 2013 r. ustalono zasady odpłatności za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę – w wysokości 1 zł za godzinę w czasie przekraczającym realizację podstawy programowej (ponad pięć godzin dziennie), zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty w brzmieniu ustalonym art. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Określono także sytuacje, w których rodziny znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej mogły być zwolnione z całości lub części opłat związanych z pobytem w przedszkolu.

Uchwałą Rady Miejskiej nr XIX/182/12 z dnia 9 lutego 2012 r.²⁵ ustalono wysokość stałej opłaty za pobyt dziecka w żłobku w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w danym roku kalendarzowym oraz za pobyt powyżej 10 godzin dziennie za każdą rozpoczętą godzinę w wysokości 10% ww. kosztów. Opłata stała za pobyt dziecka w klubie dziecięcym wynosiła 50% opłaty ustalonej dla żłobka. W uchwale tej określono warunki obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku i klubach dziecięcych dla rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej. Określono także wysokość dziennej stawki żywieniowej (w kwocie do 8 zł).

(dowód: akta kontroli str. 540-550)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz nie występował o refundację kosztów wychowania przedszkolnego za okres od 1 września 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. do gmin, na których ciążył taki obowiązek wynikający z art. 79a ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z ww. przepisem jeżeli do publicznego przedszkola lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez gminę, uczęszcza uczeń niebędący jej mieszkańcem, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty wychowania przedszkolnego tego ucznia w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia odpowiednio w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez gminę, w której uczeń uczęszcza do przedszkola lub innej formy wychowania przedszkolnego, pomniejszonym o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, a także o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1 ustawy o systemie oświaty, otrzymanej na ucznia przez gminę prowadzącą przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego, do których uczęszcza uczeń.

Nie występowano także o refundację kosztów wychowania przedszkolnego dzieci z innych gmin objętych opieką w przedszkolach publicznych prowadzonych przez osobę fizyczną, w okresie od 1 września 2013 r. do 31 grudnia 2014 r., do gmin, na których ciążył taki obowiązek wynikający z art. 80 ust. 2a ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym jeżeli do przedszkola publicznego, prowadzonego przez osobę fizyczną, uczęszcza uczeń niebędący mieszkańcem gminy dotującej to przedszkole, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji udzielonej pomniejszonej także o kwotę dotacji, o której mowa w art. 14d ust. 1, otrzymanej na ucznia przez gminę dotującą przedszkole, do którego uczęszcza uczeń.

W okresie od 1 września 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. do przedszkoli samorządowych uczęszczało 39 dzieci zamieszkałych w gminach: Bogoria, Rytwiany, Szydłów, Tuczępy, Raków, Gnojno, Osiek, Chmielnik, Oleśnica, Łubnice. Koszt wychowania przedszkolnego w miesiącach wrzesień-grudzień 2014 r., pomniejszony o wymagane kwoty, wynosił odpowiednio 405,04 zł, 426,72 zł, 431,07 zł, 458,19 zł. Za okres ten przysługiwała Gminie kwota refundacji kosztów wychowania przedszkolnego w wysokości 64.628,76 zł.

W okresie od 1 września 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. do przedszkola publicznego w Smerdynie, prowadzonego przez osobę fizyczną uczęszczało od 1 do 2 dzieci zamieszkałych w gminie Osiek. Za okres ten przysługiwała Gminie kwota refundacji kosztów wychowania przedszkolnego w wysokości 4.471,08 zł.

²⁵ Zmienionej uchwałą nr XXIX/283/12 Rady Miejskiej w Staszowie z 30 października 2012 r. i uchwałą nr XXXIII/32/12 z 28 grudnia 2012 r.

Jak wyjaśniła odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość Kierownik WEKS Jolanta Macias: *Gmina Staszów już w 2012 r. czyniła starania w zakresie refundacji kosztów wychowania przedszkolnego dzieci z innych gmin, które były objęte opieką w placówkach wychowania przedszkolnego w Gminie Staszów (...). Ostateczne decyzje odnośnie zwrotu kosztów wychowania przedszkolnego dla dzieci z innych gmin (...) podjęto w 2015 r., zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa. Nie ubiegano się o zwrot ww. kosztów za miesiące wrzesień-grudzień 2014 r. ponieważ dotyczyło to już zamkniętego roku budżetowego. Zaniechanie to wynikało także ze złej interpretacji przepisów. Obecnie po ponownej analizie przystępujących Gminie kwot podejmiemy działania w celu uzyskania należności z tytułu objęcia dzieci z innych gmin opieką w naszych przedszkolach.*

Gmina Staszów wystąpiła o refundację kosztów wychowania przedszkolnego do gmin Bogoria, Rytwiary, Szydłów, Tuczępy, Raków, Gnojno, Osiek, Chmielnik, Oleśnica, Łubnice (pisma EKIS.3153.1.2016 - EKIS.3153.11.2016 z dnia 23 maja 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 846,860-864, 875-896)

2. Sprawozdanie, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2015 r. zostało sporządzone nierzetelnie, gdyż w części D wykazano zerowy poziom niezaspokojonego zapotrzebowania na miejsca w instytucjach opieki nad dzieckiem na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, mimo że na miejsce w Gminnym Żłobku oczekiwało w drugim półroczu 2015 r. od 5 do 24 dzieci.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, *w sprawozdaniu w części D wykazuje się niezaspokojone zapotrzebowanie na miejsca w instytucjach na podstawie informacji uzyskanych z list rezerwowych lub innych źródeł (np. ankiety przeprowadzane wśród rodziców).*

Jak wyjaśniła odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość Kierownik WEKS Jolanta Macias, niewypełnienie ww. części sprawozdania wynikało z omyłki.

(dowód: akta kontroli str. 482-511, 626-627, 666, 845-846)

Ocena
częstkowa

Gmina zapewniła finansowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego oraz opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz skutecznie ubiegała się o środki zewnętrzne na ich realizację. Środki przeznaczone na realizację tych zadań zostały wykorzystane w wysokościach zaplanowanych. Środki pochodzące z dotacji na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego rozliczono prawidłowo i terminowo. Sprawozdania z realizacji zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przekazywano terminowo, przy czym jedno sprawozdanie zostało sporządzone nierzetelnie. Gmina nie ubiegała się o należną refundację z innych gmin kosztów wychowania przedszkolnego za okres do 31 grudnia 2014 r. w łącznej kwocie 69.099,84 zł.

3. Realizacja przez Gminę zadań w zakresie organizacji opieki przedszkolnej i opieki nad dziećmi do lat trzech

Opis stanu
faktycznego

Gminny Żłobek (dysponujący 20 miejscami opieki) oraz kluby dziecięce, dysponujące w sumie 60 miejscami opieki nad dziećmi do lat 3, były w okresie do 31 października 2014 r. finansowane w ramach projektu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, działanie 1.5 *Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego*. Opieka w tych placówkach była świadczona nieodpłatnie dla dzieci rodziców mieszkających na terenie Gminy, powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urlopem macierzyńskim lub wychowawczym, bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, podejmujących zatrudnienie. Zgodnie z regulaminem uczestnictwa, pierwszeństwo w uzyskaniu ww. wsparcia miały rodziny wielodzietne, rodzice niepełnosprawni lub samotnie wychowujący dzieci.

Prawidłowość procesu realizacji projektu potwierdziły wyniki kontroli przeprowadzonej w czasie jego trwania, tj. w sierpniu 2013 r. przez Departament Wrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które było instytucją pośredniczącą dla ww. działania.

W projekcie wzięło udział 118 osób (tylko dwie przerwały udział w projekcie), wśród nich były 44 osoby trwale bezrobotne i 28 osób nieaktywnych zawodowo. O skuteczności takiej

formy wsparcia świadczy przekroczenie (o 86%) głównego wskaźnika oceny projektu, tj. liczby kobiet/mężczyzn, którzy w wyniku realizacji projektu powrócili na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka (91 osób). Ponadto 45 kobiet powróciło do pracy po urlopie macierzyńskim i rodzicielskim (wskaźnik uzyskanego efektu w tym zakresie przekroczył o 110% planowaną wysokość), a 45 osób nieaktywnych zawodowo podjęło pracę.

W okresie realizacji projektu liczba chętnych do skorzystania z opieki w Gminnym Żłobku odpowiadała liczbie dostępnych miejsc, stąd zapewniono pełne wykorzystanie środków w ramach uzyskanego dofinansowania. Natomiast liczba dzieci (których rodzice spełnili wymagania projektowe) korzystających z opieki w klubach dziecięcych umożliwiła wykorzystanie tylko ok. 65% dostępnych miejsc. Z opieki w tych klubach dziecięcych mogły korzystać także dzieci rodziców, którzy nie brali udziału w projekcie np. rodziców pracujących (przy spełnieniu warunku dokonywania pełnych opłat za pobyt dzieci).

Odnosząc się do prognoz dotyczących zapotrzebowania w Gminie na opiekę nad dziećmi wieku do lat 3, Burmistrz wyjaśnił: *W zakresie funkcjonowania placówek opieki nad dziećmi do lat 3 Gmina Staszów planuje przekształcić istniejący klub dziecięcy przy przedszkolu nr 8 w Staszowie w żłobek z dniem 1 stycznia 2017 r., co wynika z coraz większego zapotrzebowania rodziców na miejsca opieki żłobku.*

Ww. działania stanowią także realizację wniosku o przekształcenie jednego z klubów dziecięcych w żłobek, zgłoszonego przez radnego Rady Miejskiej na posiedzeniu Komisji Edukacji, Kultury i Sportu Rady Miejskiej w dniu 3 marca 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 345-430, 683-693, 842)

W badanym okresie skład personelu zatrudnionego w Gminnym Żłobku i klubach dziecięcych oraz kwalifikacje tego personelu były zgodne z art. 15 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

(dowód: akta kontroli str. 672-674, 700)

W Gminnym Żłobku oraz klubach dziecięcych zostały określone zasady rekrutacji dzieci do ww. placówek na rok 2015/2016. W badanym okresie zostały także prawidłowo ustalone regulaminy organizacyjne tych jednostek, zgodnie z ich statutami. Nabór do tych form opieki nad dziećmi odbywał się zgodnie z ww. dokumentami.

W latach 2013/2014-2015/2016 z opieki w Gminnym Żłobku korzystało 20 dzieci, w tym średnio pięcioro w wieku od roku do dwóch lat, od 8 do 15 dzieci w wieku od dwóch do trzech lat (55% wszystkich dzieci) i pięcioro dzieci w wieku powyżej 3 lat.

W wyniku rekrutacji na 2015/2016 r. dla pięciu dzieci zabrakło miejsc w żłobku, na koniec 2015 r. na miejsce w tej placówce oczekiwało 24 dzieci.

Średni miesięczny koszt pobytu dziecka w Żłobku w 2014 r. wynosił 1.114,83 zł i był przez 10 miesięcy tego roku finansowany ze środków europejskich – z projektu realizowanego w ramach działania 1.5 *Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego* oraz resortowego programu MALUCH. W 2015 r. ww. średni koszt wynosił 1.221,50 zł i był w większości finansowany ze środków Gminy oraz z resortowego programu MALUCH. Rodzice dzieci korzystających z opieki finansowali przeciętnie ok. 13% tych kosztów, płacąc stałą opłatę za pobyt dziecka wynoszącą w latach 2014, 2015 i 2016 odpowiednio: 252 zł; 262,50 zł i 277,50 zł.

W latach 2013/2014 r.-2015/2016 z opieki w klubach dziecięcych korzystało od 37 do 59 dzieci, w tym średnio troje w wieku od roku do dwóch lat, od 19 do 33 dzieci w wieku od dwóch do trzech lat (51% wszystkich dzieci) i 19 dzieci w wieku powyżej 3 lat. W badanym okresie wszystkie dzieci, których rodzice o to wnioskowali uzyskały miejsce w klubach dziecięcych.

Średni miesięczny koszt pobytu dziecka w klubach dziecięcych w 2014 r. wynosił 1.303,83 zł i był do 31 października 2014 r. refundowany podobnie jak koszty pobytu w Gminnym Żłobku. W 2015 r. ww. średni koszt wynosił 1.118,50 zł i był w większości finansowany ze środków Gminy oraz z resortowego programu MALUCH. Rodzice dzieci korzystających z opieki finansowali przeciętnie ok. 9% tych kosztów, płacąc stałą opłatę za pobyt dziecka w latach 2014, 2015 i 2016 odpowiednio: 126 zł; 131,25 zł i 138,75 zł

Kluby dziecięce oferowały możliwość objęcia opieka dzieci w godzinach od 8:00 do 13:00, a Gminny Żłobek w zakresie godzin od 6:00 do 16:00.

(dowód: akta kontroli str. 505-513, 682)

W latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 objęto w Gminie opieką przedszkolną odpowiednio 835, 770 i 666 dzieci. Tylko od 2 do 12 dzieci w wieku od 2,5 do 3 lat korzystało w tych latach z opieki przedszkolnej. Poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w grupie dzieci w wieku od trzech do czterech lat wynosił odpowiednio: 40%, 50%, 60% a w grupie dzieci od czterech do pięciu lat – 80%, 82%, 84%. W liczbie tej były dzieci, zamieszkałe na terenie innych gmin, które korzystały z opieki przedszkolnej w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych na terenie Gminy (od 29 do 41 dzieci), z kolei od 14 do 17 dzieci zamieszkałych na terenie gminy Staszów korzystało z opieki przedszkolnej w ościennych gminach, tj. Bogoria, Rytwiany, Tuczępy, Raków i Połaniec.

(dowód: akta kontroli str. 343, 666-670, 701-745)

W wyniku badania regulaminów i harmonogramów rekrutacji do czterech publicznych przedszkoli²⁶ na lata 2015/2016 i 2016/2017 ustalono, że postępowanie rekrutacyjne przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami²⁷. Regulaminy rekrutacji określały, iż pierwszeństwo przyjęcia do przedszkoli przysługuje dzieciom w wieku czterech, pięciu i sześciu lat, z terenu Gminy. Nabór był przejrzysty, z zastosowaniem kryteriów zgodnych z art. 20c ust. 2 i 3 ustawy o systemie oświaty w pierwszym etapie rekrutacji. Rada Miejska²⁸ określiła dodatkowe kryteria naboru, stosowane w drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli. Nie ograniczono prawa do kontynuacji wychowania przedszkolnego w wybranej placówce.

W roku szkolnym 2015/2016 utworzono 33 oddziały w przedszkolach oraz jeden oddział w szkole podstawowej, w tym 4 oddziały integracyjne. Rozpoczynając rekrutację na rok szkolny 2016/2017 zaplanowano utworzenie 37 oddziałów w przedszkolach i jednego w szkole podstawowej.

W 2015/2016 r. korzystało z opieki w placówkach wychowania przedszkolnego w Gminie 707 dzieci, rodzice 624 dzieci złożyli wnioski o kontynuację wychowania przedszkolnego w wybranych placówkach (rodzice 72 dzieci zadeklarowali podjęcie nauki w pierwszej klasie szkoły podstawowej – 25% dzieci sześciolletnich), ponadto rodzice 209 dzieci złożyli wnioski o przyjęcie do przedszkola na 2016/2017 r. O możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w placówkach przedszkolnych wnioskowało więc na 2016/2017 r. – 809 dzieci (20% więcej niż w roku ubiegłym), co zostało potwierdzone w dalszym etapie rekrutacji przez 793 rodziców.

Rozkład zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach implikował konieczność zapewnienia w przedszkolach nr 3, nr 4 i nr 8 w Staszowie odpowiednio 200, 199, i 195 miejsc (średnio o 25 miejsc więcej niż dotychczasowe możliwości tych przedszkoli), ponadto o przyjęcie do Przedszkola w Kurozwękach ubiegało się więcej dzieci niż wynosiły możliwości tego przedszkola (o 10 dzieci więcej). W przedszkolach w Koniemłotach, Mostkach, Wiązownicy Dużej, Smerdynie i Wiśniowej oraz w oddziale przedszkolnym w Czajkowie zapewniono miejsca dla wszystkich chętnych.

Burmistrz podjął w związku z tym decyzję o utworzeniu dodatkowych czterech oddziałów przedszkolnych w przedszkolach nr 3, nr 4 i nr 8 w Staszowie oraz w Przedszkolu w Kurozwękach, dzięki czemu uległa zwiększeniu liczba miejsc o 105 i potrzeby będą mogły być zaspokojone.

Kierownik WEKS Jolanta Macias wyjaśniła: *Przedszkole nr 8 będzie w nowym roku szkolnym korzystać z dwóch dodatkowych pomieszczeń w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 3 w Staszowie z przeznaczeniem dla dzieci 6-letnich, na zasadzie nieodpłatnego*

²⁶ Przedszkola nr 3, nr 4 i nr 8 w Staszowie oraz Przedszkola w Kurozwękach.

²⁷ Rozdziału 2a ustawy o systemie oświaty i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie sposobu przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów uwzględnianych w postępowaniu rekrutacyjnym, składu i szczegółowych zadań komisji rekrutacyjnej, szczegółowego trybu i terminów przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego (Dz.U. poz. 1942).

²⁸ Uchwałą nr XX/185/2016 Rady Miejskiej w Staszowie z 11 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest gmina Staszów, określenia liczby punktów za każde z tych kryteriów i dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia.

użyczenia pomieszczeń. Szkoła ta znajduje się w bliskim sąsiedztwie przedszkola i spełnia wymogi do zapewnienia odpowiednich i bezpiecznych warunków opieki i wychowania dzieci (obecnie Przedszkole nr 8 korzysta z jednego pomieszczenia w szkole). (...) Przedszkole nr 3 będzie korzystało z dodatkowego pomieszczenia w Zespole Szkół – Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 i Publiczne Gimnazjum nr 2 w Staszowie na zasadzie nieodpłatnego użyczenia pomieszczeń. Placówka ta znajduje się w bliskim sąsiedztwie przedszkola i spełnia wymogi zapewnienia odpowiednich i bezpiecznych warunków opieki i wychowania dzieci (w poprzednich latach Przedszkole Nr 3 w Staszowie korzystało już pomieszczeń w w/w placówkach). (...) Od 1 września zostanie także uruchomiony dodatkowy oddział w przedszkolu w Kurozwałkach (...) Placówka ta dysponuje wolnym pomieszczeniem oraz posiada wyposażenie dodatkowego oddziału przedszkolnego, ponieważ w ubiegłych latach funkcjonował taki oddział. W celu adaptacji pomieszczenia zaplanowano malowanie oraz zakup wykładziny, koszt ok. 2000 zł.

W wyniku rekrutacji na rok 2016/2017 (stan na 4 maja 2016 r.) wszystkie dzieci w wieku od 4 do 6 lat, których rodzice o to wnioskowali uzyskali miejsca w przedszkolu. Nie zostało przyjętych 20 dzieci trzyletnich i dwoje dzieci w wieku poniżej trzech lat, zamieszkałych w Staszowie, przy czym pozostały jeszcze 24 wolne miejsca w przedszkolach nr 3, nr 4 i nr 8 i dzieci te będą mogły zostać przyjęte w ramach rekrutacji uzupełniającej.

Ponadto pozostały wolne miejsca w przedszkolach w: Koniemłotach (20 miejsc), w Mostkach (3 miejsca), w Wiązownicy Dużej (11 miejsc), w Smerdynie (18 miejsc) i w Wiśniowej (36 miejsc).

(dowód: akta kontroli str. 676-689, 741-744, 759-785)

Większość mieszkańców Gminy miała możliwość korzystania w roku 2015/2016 z opieki przedszkolnej dla dzieci bez konieczności ich dowożenia do placówek. Biorąc pod uwagę odległość do wszystkich placówek publicznych (przedszkoli i oddziału przedszkolnego w szkole) – 87% mieszkańców Gminy mieszkała w odległości mniejszej niż 3 km od placówek.

Dowóz dzieci do placówek wychowania przedszkolnego i szkół realizowany był na podstawie umów podpisywanych przez ww. placówki z przewoźnikami. W roku szkolnym 2015/2016 dowożono 65 dzieci pięcioletnich do przedszkoli i oddziału przedszkolnego w szkole, w tym 82% dzieci zamieszkałych w odległości do 6 km od placówek przedszkolnych. W Gminie dowożono ponadto do przedszkoli także 17 dzieci w wieku czterech lat.

(dowód: akta kontroli str. 759, 781, 763-779)

Dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym zapewniono możliwość spożywania posiłków. W roku szkolnym 2015/2016 koszty wyżywienia wynosiły od 3 zł do 3,75 zł za dwa posiłki, ponadto większość przedszkoli oferowała także możliwość skorzystania z dodatkowego posiłku, którego koszt wynosił od 1,00 zł do 1,25 zł. Od października 2015 r. stawka żywieniowa w przedszkolach w Staszowie została podwyższona do 6,00 zł za trzy posiłki.

Maksymalna opłata wnoszona przez rodziców we wrześniu 2015 r. za wyżywienie i pobyt w zakresie dodatkowych godzin wynosiła od 81,75 do 126 zł w odniesieniu do dzieci korzystających z przedszkoli poza Staszowem oraz od 162,00 zł do 220,00 zł dla korzystających z przedszkoli w Staszowie.

W przedszkolach stosowano formy pomocy rodzinom wielodzietnych i znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej poprzez dofinansowanie do obiadów ze środków pomocy społecznej. Z takiej formy pomocy korzystało 79 dzieci (12% korzystających z opieki przedszkolnej).

Nie wszyscy rodzice korzystali z możliwości pozostawienia dzieci na okres dłuższy niż pięć godzin, z opieki takiej korzystało we wrześniu 2015 r. 449 dzieci, tj. 67% wszystkich objętych wychowaniem przedszkolnym. Przy czym w przedszkolach w Staszowie z takiej opieki korzystało od 78% do 82% dzieci.

Przedszkola w Staszowie oferowały możliwość skorzystania z opieki przedszkolnej w roku szkolnym 2015/2016 w godzinach od 6:30 do 16:30, w zależności od potrzeb zgłaszanych przez rodziców. W oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej w Czajkowie oferowano możliwość opieki od 8:00 do 13:00, natomiast przedszkola poza Staszowem najczęściej

umożliwiały pozostawienie dzieci na okres do 8 godzin dziennie w godzinach od 6:30 lub 7:00 do godziny 15:00.

(dowód: akta kontroli str. 663-665,695-696, 760-762, 874)

Gmina zapewniła możliwość korzystania z opieki przedszkolnej w lipcu i sierpniu 2015 r. poprzez organizację trzytygodniowych dyżurów wakacyjnych kolejno w trzech placówkach przedszkolnych w Staszowie²⁹. Z opieki tej korzystało w ww. okresie od 30 do 45 dzieci (5,3% wszystkich objętych opieką przedszkolną w Gminie Staszów 2014/2015 r.).

Od stycznia 2015 r. Gmina refundowała koszty wychowania przedszkolnego dzieci, które były objęte opieką przedszkolną w publicznych przedszkolach w Bogorii (6-8 dzieci), Rytwianach (4-8 dzieci), Tuczępach, Rakowie, Połańcu (po 1 dziecku), zgodnie z art. 79a ustawy o systemie oświaty. Gmina refundowała także koszty dotacji do wychowania przedszkolnego realizowanego w placówce niepublicznej w innej gminie, zgodnie z art. 90 ust. 2e ustawy o systemie oświaty. Za 2015 r. suma ww. kwot zwrotu wyniosła 79,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.196-205, 733-744)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

Jako dobrą praktykę należy wskazać stworzenie przez Gminę możliwości dowozu dzieci czteroletnich do przedszkoli, choć obowiązek taki nie wynikał z art. 14a ust. 1-3 ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym, jeżeli droga dziecka pięcioletniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej przekraczać będzie 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice. Dowóz innych dzieci do placówek wychowania przedszkolnego został wskazany fakultatywnie przez art. 14a ust. 4a ww. ustawy.

Ocena
częstkowa

W Gminie zapewniono dostęp do wychowania przedszkolnego na poziomie umożliwiającym zaspokojenie potrzeb rodziców i realizację wymagań ustawowych. NIK ocenia pozytywnie działania podjęte w związku z zapewnieniem dodatkowych miejsc w przedszkolach. Postępowanie rekrutacyjne do przedszkoli publicznych przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zapewniono także dowóz dzieci do przedszkoli i oddziału przedszkolnego w szkole oraz opiekę nad dziećmi w okresie wakacyjnym, pokrywano koszty wychowania przedszkolnego dzieci, które korzystały z placówek na terenie innych gmin.

4. Nadzór nad placówkami wychowania przedszkolnego i formami opieki nad dziećmi do lat trzech

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu do zadań WEKS, w którym było zatrudnionych sześciu pracowników, należało m.in.

- zapewnienie przedszkolom warunków do pełnej realizacji programów nauczania i wychowania;
- zapewniania transportu i opieki w przypadku konieczności dowożenia dzieci;
- dokonywanie przeglądów podległych placówek pod względem odbywania się zajęć dydaktycznych i prowadzenia spraw administracyjno-gospodarczych;
- realizacja czynności związanych z udzielaniem i rozliczaniem dotacji dla publicznych szkół i przedszkoli prowadzonych przez osoby fizyczne;
- analiza prawidłowości projektów statutów i regulaminów składanych przez podległe placówki;
- prowadzenie ewidencji placówek oświatowych.

W badanym okresie nie przypisano żadnej komórce organizacyjnej Urzędu oraz pracownikom w zakresie czynności zadań związanych z realizacją ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, poza zadaniem prowadzenia rejestru żłobków i klubów

²⁹ W Przedszkolu nr 3 od 1 do 21 lipca, w Przedszkolu nr 8 od 22 lipca do 10 sierpnia i Przedszkolu nr 4 od 11 do 31 sierpnia 2015 r.

dziecięcych, które powierzono Kierownikowi WEKS. Nieprzypisanie komórce organizacyjnej bądź osobie odpowiedzialności za organizację i nadzór nad realizacją opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 było niezgodne ze standardem nr 3 kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, dotyczącym struktury organizacyjnej (Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych³⁰). Ww. standard stanowi, że struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Aktualny zakres obowiązków i uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

Burmistrz wyjaśnił: *Nieprzypisanie zadań dotyczących realizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym nadzoru i koordynacji pracy placówek gminnych do zadań Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu nastąpiło w wyniku przeoczenia. Obecnie w zarządzeniu nr 62/2016 z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian do zarządzenia nr 32/2016 Burmistrza Miasta i Gminy w Staszowie z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie w zapisach zadań dla wydziału Edukacji Kultury i Sportu wprowadzono nowe zadania o następującej treści: 37. Prowadzenie rejestru żłobków i klubów dziecięcych; 38. Prowadzenie spraw związanych z rozliczaniem dotacji dla żłobków i klubów dziecięcych; 39. Wykonywanie zadań wynikających z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3, w tym koordynacja pracy żłobków i klubów dziecięcych.*

Ww. zmiany znalazły odzwierciedlenie w karcie zadań stanowiska pracy Kierownika WEKS, zmienionej na podstawie aneksu z dnia 21 kwietnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 4-125, 842-843, 865-866)

W badanym okresie bezpośredni nadzór nad funkcjonowaniem placówek wychowania przedszkolnego pełnili dyrektorzy szkół, którzy zostali zobowiązani przez Burmistrza do corocznego składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w tych placówkach, tj. funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli w ramach podejmowanych przez nich działań. Ww. oświadczenia uwzględniały monitoring obszarów funkcjonowania placówek, samoocenę kontroli zarządczej oraz sprawozdania z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych dotyczących np. bezpieczeństwa użytkowania budynków oraz z kontroli zewnętrznych np. prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Staszowie.

Analiza kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w publicznych przedszkolach w latach 2013-2015 wykazała, że placówki te realizowały zalecenia powiatowego inspektora sanitarnego, systematycznie zlecały sprawdzenie drożności przewodów wentylacyjnych, kontrolę instalacji gazowej, pomiary elektryczne i przeglądy instalacji wodociągowej przeciwpożarowej oraz dokonywały wymaganych przeglądów rocznych budynków.

Decyzją SEVII/4128/15 Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Staszowie z dnia 9 grudnia 2015 r. nakazano wykonanie do 31 sierpnia 2016 r. w Przedszkolu nr 4 w Staszowie niezbędnych remontów związanych z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci. Gmina zapewniła środki na ich realizację. Część z zaleceń została zrealizowana do maja 2016 r., wykonanie pozostałych zaplanowano w okresie wakacyjnym (malowanie sal i wymiana opraw oświetleniowych).

(dowód: akta kontroli str. 559-560, 780, 782-804)

W 2015 r. pracownicy WEKS przeprowadzili dwie kontrole prawidłowości wykorzystania dotacji przyznanych publicznym przedszkolom w Smerdynie i Wiśniowej prowadzonym przez osoby fizyczne. Kontroli podlegało badanie zgodności ze stanem faktycznym danych wykazywanych we wnioskach o udzielenie dotacji, tj. miesięcznych informacjach o liczbie uczniów oraz prawidłowość rozliczenia dotacji za 2014 r. W wyniku ww. kontroli nie sformułowano zaleceń.

(dowód: akta kontroli str. 805-834)

Burmistrz prawidłowo prowadził ewidencję placówek niepublicznych (oświatowych), o której mowa w art. 82 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, założoną 11 maja 2016 r., po

³⁰ Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84.

dokonaniu wpisu pierwszej placówki niepublicznej. Ww. wpisu dokonano na podstawie zgłoszenia spełniającego wymogi art. 82 ust. 2 ww. ustawy.

Burmistrz prowadził wymagany rejestr żłobków i klubów dziecięcych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 27 ust. 3 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Rada Miejska w Staszowie ustaliła³¹ wysokość opłaty za wpis żłobka lub klubu dziecięcego do rejestru zgodnie z art. 33 ust. 2 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 249, 693-694, 897-898)

W badanym okresie przyjęto plan nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi, uchwałą nr XIX/183/12 Rady Miejskiej w Staszowie z dnia 9 lutego 2012 r. Zgodnie z § 1 ust. 1 ww. uchwały określono wymóg corocznego dokonywania kontroli warunków i jakości sprawowanej opieki w żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych przez Gminę. W Urzędzie nie sporządzano dokumentacji poświadczającej realizację ww. planu nadzoru za lata 2013-2015.

(dowód: akta kontroli str. 561-562)

W ewidencji skarg wpływających w latach 2013-2015 do Urzędu nie odnotowano skarg, dotyczących realizacji zadań z zakresu wychowania przedszkolnego, czy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, a w szczególności z zakresu zapewnienia dzieciom miejsc w ww. placówkach.

(dowód: akta kontroli str. 551-558)

Burmistrz, zgodnie z art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty, w latach 2013-2015 przedkładał Radzie Miejskiej obszerną informację o stanie realizacji zadań oświatowych za rok poprzedni.

(dowód: akta kontroli str. 563-624)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na niedokumentowaniu sprawowanego nadzoru w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki przez Gminny Żłobek i kluby dziecięce, zgodnie z planem nadzoru przyjętym uchwałą nr XIX/183/12 Rady Miejskiej w Staszowie z 9 lutego 2012 r.

Jak wyjaśnił Burmistrz: nadzór nad żłobkiem i klubami dziecięcymi w latach 2013-2015 prowadzony był w sposób nieudokumentowany m.in. przez analizę oświadczeń o stanie kontroli zarządczej, składanych corocznie przez dyrektorów w/w placówek, kontrole realizacji planów finansowych, czy poprzez bieżące wizyty Burmistrza, Z-cy Burmistrza, Kierownika Wydziału Edukacji Kultury i Sportu, w celu sprawdzenia warunków funkcjonowania placówek czy podejmowania wspólnych ustaleń związanych z bieżącą działalnością. Żłobek i kluby dziecięce posiadają wszystkie wymagane opinie potwierdzające zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci. W III kwartale br. zaplanowano przeprowadzenie kontroli w żłobku i klubach dziecięcych w zakresie warunków i jakości sprawowanej opieki, zgodnie z planem nadzoru.

Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi wieku do lat 3 Burmistrz sprawuje nadzór nad placówkami opieki nad dziećmi na podstawie planu nadzoru przyjętego przez radę gminy w drodze uchwały. W uchwale nr XIX/183/12 Rady Miejskiej w Staszowie przyjęto roczny cykl kontroli podmiotów zajmujących się świadczeniem opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, ponadto zobowiązano Burmistrza do podejmowania czynności nadzorczych w sytuacji powzięcia informacji o nieprawidłowościach w organizacji i funkcjonowaniu placówki.

(dowód: akta kontroli str. 561-562, 843)

Ocena
częstkowa

Burmistrz prawidłowo sprawował nadzór nad placówkami wychowania przedszkolnego w zakresie finansowym oraz bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Nie stworzono formalnych warunków funkcjonowania nadzoru nad placówkami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, poprzez nieprzypisanie tych zadań komórce organizacyjnej Urzędu, nie dokumentowano także sprawowanego nadzoru nad działalnością Gminnego Żłobka i klubów dziecięcych.

³¹ Uchwałą nr XIX/177/12 z 9 lutego 2012 r.

IV. Wnioski

Wniosek
pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³², wnosi o dokumentowanie sprawowanego nadzoru nad działalnością Gminnego Żłobka i klubów dziecięcych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia 24 czerwca 2016 r.

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach
Grzegorz Walendzik

Kontroler
Violetta Nowak
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis

³² Dz.U. z 2015 r. poz.1096, ze zm.